

RESPECTAREA DREPTURILOR ȘI NEVOILOR PACIENȚILOR CU DIZABILITĂȚI

Modul de instruire

as med pr. Munteanu Luminita Teodora

***„SINGURA DIZABILITATE ÎN VIAȚĂ ESTE O ATITUDINE NEGATIVĂ”
(SCOTT HAMILTON)***

MODULUL își propune însușirea de către personalul medical a unor principii de bază în relaționarea cu pacienții cu dizabilități.

Astfel, se urmărește ca acestei categorii de pacienți cu nevoi speciale să i se respecte drepturile și să nu fie supusă unor tratamente discriminatorii iar actul medical să se desfășoare într-o notă de profesionalism, respect și comportament adecvat

NEVOILE COMUNE ALE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

- *RESPECT*
- *CUNOAȘTERE ȘI ÎNȚELEGERE A SITUAȚIEI LOR*
- *SOLIDARITATE DIN PARTEA PERSONALULUI MEDICAL*
- *ACORDAREA UNOR SERVICII MEDICALE DE CALITATE CORESPUNZĂTOARE NEVOILOR LOR PARTICULARE.*

TIPURI DE HANDICAP

- *de intelect*
- *de auz*
- *de văz*
- *de limbaj*
- *de comportament*

ATITUDINEA PERSONALULUI MEDICAL ÎN FAȚA PACIENTULUI CU DIZABILITĂȚI (I)

PERSONALUL TREBUIE :

- să-i inspire încredere;
- să determine o poziție pozitivă a pacientului față de consultația medicală și tratament;
- să-i explice pe înțelesul lui problema medicală pe care o are;
- să dezvolte elemente de comunicare nonverbală pe înțelesul acestuia;

ATITUDINEA PERSONALULUI MEDICAL ÎN FAȚA PACIENTULUI CU DIZABILITĂȚI (II)

- să-i accepte explicațiile;
- să-l accepte și înțeleagă ca persoană cu dizabilități;
- să-i înțeleagă suferința
- să-i dezamorseze stările conflictuale;

Acceptare

Înțelegere

Răbdare

Toleranță

ATITUDINEA PERSONALULUI MEDICAL ÎN FAȚA PACIENTULUI CU DIZABILITĂȚI (III)

- să își controleze propria atitudine, conduită și comportament față de pacientul său cu dizabilități.
- să comunice cu persoanele ce-l însoțesc aspecte legate de boală și tratament;
- să nu creeze stări conflictuale; să evite inițierea unor discuții contradictorii și neconstructive;

**FIȚI
PROFESIONIȘTI
ADEVĂRAȚI!**

VULNERABILITATEA LA STRES

FACTORI care ar putea crește vulnerabilitatea la stres (I)

Probleme de sănătate:

- probleme cu tensiunea arterială,
- probleme respiratorii,
- riscul de producere a unor căzături, răniri minore, vânătăi,
- lipsa de mobilitate;

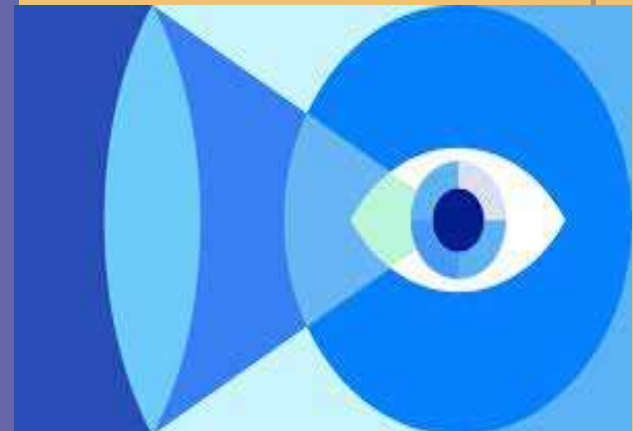
FACTORI CARE AR PUTEA CREȘTE VULNERABILITATEA LA STRES (II)

❖ DIMINUĂRI ALE UNOR SIMȚURI, CAUZATE DE VÂRSTĂ

- scăderea vederii;
- diminuarea auzului

❖ PROBLEME COGNITIVE

- dificultăți de atenție, de concentrare sau de memorie;

FACTORI CARE AR PUTEA CREȘTE VULNERABILITATEA LA STRES (III)

- Zgomotul, care poate limita auzul sau care poate interfera cu aparatele auditive;
- Limitarea accesului la toalete sau la zonele comune de servire a mesei.
- Incapacitatea conștientizării pericolelor și a riscurilor cu care se pot confrunta în spital

Din aceste considerente, aceste persoanele vor avea nevoie de un suport și de supraveghere mai specială.

COMUNICAREA PERSONALULUI MEDICAL CU PACIENTUL CU DIZABILITĂȚI

ATENȚIE LA ATITUDINE ȘI LIMBAJ!

- Atitudinea, poate crea bariere sau, dimpotrivă, poate dezvolta o comunicare eficientă.
- Limbajul cu care se adresează personalul medical persoanelor cu dizabilități influențează modul în care aceste persoane se văd pe ele însele sau pe ceilalți.

Personalul medical va evita cuvintele și expresiile referitoare la **DISCRIMINARE, STIGMATIZARE SAU ASOCIATE CU ACESTEA**

EXAMINAREA PACIENTULUI CU DIZABILITĂȚI

PACIENT CU HANDICAP DE AUZ

În PROCESUL DE COMUNICARE cadrele medicale trebuie să se poziționeze:

- cu fața la el;
- la nivelul lui/ ca înălțime;
- cu fața liberă pentru a li se înțelege mesajul

STRATEGII ȘI REPERE DE COMUNICARE EFICIENTE

- **VORBIȚI NATURAL** : clar și într-un ritm moderat, însă nu exagerat. Faceți scurte pauze pentru a lăsa timp de procesare și anunțați când schimbați subiectul.
- **REFORMULAȚI ÎN LOC SĂ REPETAȚI** – Folosiți cuvinte diferite pentru a explica ce vreți să transmiteți dacă pacientul nu a înțeles ceva
- **FIȚI DESCHIȘI LA ALTERNATIVE ȘI CREATIVI** – Oferiți informații în scris, folosiți aplicații care transformă comunicarea verbală în text, folosiți imagini sau demonstrații practice.
- **CEREȚI FEEDBACK** – Întrebați pacientul dacă a înțeles ce ați transmis, dacă felul în care comunicați este potrivit pentru el; rugați-l să spună ce a înțeles pentru a vă asigura de acuratețea mesajului.

PACIENT CU HANDICAP DE VĂZ

Discuția trebuie să se poarte normal ; înclinarea ușoară a corpului și zâmbetul mai mult un rictus, sunt forme ce denotă nevoia menținerii unui echilibru și dorința pacientului de a fi tratat că o persoană absolut normală.

Acești pacienți au nevoie a se vorbi în permanență cu ei, calm și răbdător, să li se înlăture teama și să li se sporească încrederea. dialogul ar trebui să răspundă problemelor de sănătate cu care se pot confrunta.

PACIENT CU HANDICAP DE LIMBAJ

- Trebuie dovedită înțelegere
- Personalul medical trebuie să ajute pacientul să își învingă frică/teamă de a vorbi, încurajându-l și apreciindu-i silința în acest caz.

HANDICAP DE MOTRICITATE

Cadrele medicale trebuie să găsească, acolo unde se poate, o punte de legătură, astfel încât comunicarea să fie eficientă de o parte și de altă.

- Acceptare
- Încredere și respect
- Înțelegere
- Ajutor reciproc

PACIENT CU HANDICAP DE COMPORTAMENT

**MANIFESTĂRI*

în plan intern

anxietăți și frustrări prelungite;
slabă dezvoltare afectivă și indiferență;
trăirea unor tensiuni exacerbate;
izolare și evitare a celor din jur;

în plan extern:

frică; râs și plâns nestăpânit;
mânie; negativism;
minciună; jaf (tâlhărie);
furt; viol; vagabondaj; omor

Cunoașterea și aplicarea principiilor de comunicare cu pacientul vor asigura obținerea unor rezultate bune în tratarea acestuia

- seriozitatea,
- imparțialitatea,
- rigurozitatea
- impunerea de respect prin profesionalism

EVALUAREA /CONSILIEREA PSIHOLOGICĂ A PACIENȚILOR CU DIZABILITĂȚI

Psihologul va realiza o intervenție psihologică, constând în identificarea unor posibile tulburări psihice, dar și evaluarea cognitivă, emoțională, comportamentală și a personalității pacientului.

REGULI GENERALE PRIVIND CONSILIEREA PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI:

PSIHOLOGUL

- **Respectă confidențialitatea**, evitând să discute despre pacientul consiliat în prezența acestuia cu alte persoane aflate în preajmă.
- **Este discret** în situația în care interlocutorul cu dizabilitate intelectuală are nevoie de sprijin.
- **Este calm** și dedică mai mult timp pacientului cu dificultăți de vorbire.
- **Este răbdător** cu pacienții cu dificultăți de receptare a mesajului care pot avea probleme de înțelegere a întrebărilor sau de asimilare a informației.
- **Va încuraja pacienții cu dizabilități** care nu au o părere foarte bună despre ei și au nevoie de încurajare și susținere pentru a se simți liberi în exprimare

PRINCIPIU DE BAZĂ

*DIN PUNCT DE VEDERE AL
DEONTOLOGIEI PROFESIONALE
PACIENTUL CU DIZABILITĂȚI VA FI
TRATAT LA FEL CA TOȚI CEILALȚI
PACIENȚI!*

DIFERITI, DAR EGALI

*Nu conteaza cat de diferiti
suntem, toti suntem egali*

ELIMINAREA CUTUMEI DE ETICHETARE SISTEMATICĂ A PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

*TOATE CATEGORIILE DE DIZABILITĂȚI
TREBUIE
SĂ FIE EXPRIMATE ÎNTR-UN MOD NEUTRU,
EVITÎNDU-SE UTILIZAREA TERMENILOR
DEPRECIATIVI, A STIGMATIZĂRILOR SAU A
CONOTAȚIILOR NEPOTRIVITE.*

DE REȚINUT!

*Întotdeauna amintește-ți că o
persoană cu dizabilități este în
primul rând o persoană!
Orice persoană **VREA** și
ARE DREPTUL să fie tratată
cu respect și demnitate!*

SURSE DE INFORMAȚII UTILIZATE IN ELABORAREA MATERIALULUI

- **Ghid de bune practici pentru o bună interacțiune cu persoanele cu dizabilități**

https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1055/GUIDANCE%20Handbook%20RO.pdf

- **STUDIU PRIVIND PERSOANELE CU DIZABILITATI-** *BONDOC Angelica Loredana -*

http://www.imst.pub.ro/Upload/Sesiune/ComunicariStiintifice/Lucrari_2016/06.07/L02_07.pdf

- **Aspecte generale privind comunicarea cu pacienții cu dizabilități-**

<https://www.oammrbuc.ro/index.php?articol=146>